

แนวทบทปฏิบัติการ

พลเมืองตื่นรู้ ช่วยชาติสู้ภัยโควิด 19 ระยะฟื้นฟูคุณภาพชีวิต

รวมพลังพลเมืองตื่นรู้ ช่วยชาติสู้ภัยโควิด 19

แนวทางการปฏิบัติการ พลเมืองต้นรู้ ช่วยชาติสู้ภัยโควิด 19 ระยะฟื้นฟูคุณภาพชีวิต

ชื่อหนังสือ	แนวทางการจัดวงปรึกษาหารือรวมพลังพลเมืองต้นรู้ ช่วยชาติ สู้ภัยโควิด-19 ระยะฟื้นฟูคุณภาพชีวิต
บรรณาธิการ	ปรีดา เต๋ออารักษ์
ที่ปรึกษา	ประทีป ธนกิจเจริญ, อรพรรณ ศรีสุขวัฒนา, วีระศักดิ์ พุทธาศรี พัชรา อุบลสวัสดิ์, สุทธิพงษ์ วสุโสภาพล
ผู้เขียน	ปรีดา เต๋ออารักษ์, สมเกียรติ พิทักษ์กมลพร, ทิพิชา โปษยานนท์, นกนิตร์ ศิริไทย, ศิริธร อรไชย กนกวรรณ รับพรดี, รัตนา เอิบกิง, ปราณอม โอสาร
เผยแพร่โดย	สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) ชั้น 3 อาคารสุขภาพแห่งชาติ เลขที่ 88/39 ถ. ดิوانนท์ 14 หมู่ 4 ต. ตลาดขวัญ อ. เมือง จ. นนทบุรี 11000 โทรศัพท์ 0-2832-9000 โทรสาร 0-2832-9001
จัดทำครั้งแรก	กรกฎาคม 2563
ออกแบบโดย	นายชูชาติ ศรีรัตนานนท์

แนวทางปฏิบัติการรวมพลังพลเมืองต้นรู้
ช่วยชาติสู้ภัยโควิด 19
ระยะฟื้นฟูคุณภาพชีวิตระดับพื้นที่

หน้า
01

บทนำ

02

กรอบแนวคิดหลักในการดำเนินงาน

03

วัตถุประสงค์

แนวคิดหลักในการดำเนินการ
ในระยะฟื้นฟูคุณภาพชีวิต
หลักวิกฤตโควิด 19

หน้า
04

การจัดวางปรึกษาหารือ
รวมพลังพลเมืองต้นรู้ ช่วยชาติสู้ภัยโควิด 19
ระยะฟื้นฟูคุณภาพชีวิต ระดับจังหวัด

05

การจัดวางปรึกษาหารือ
รวมพลังพลเมืองต้นรู้ ช่วยชาติสู้ภัยโควิด 19
ระยะฟื้นฟูคุณภาพชีวิต ระดับอำเภอ

06

การจัดวางปรึกษาหารือ
รวมพลังพลเมืองต้นรู้ ช่วยชาติสู้ภัยโควิด 19
ระยะฟื้นฟูคุณภาพชีวิต ระดับตำบล

สังเคราะห์มาตรการ
ภาครัฐที่เชื่อมโยงกับปฏิบัติการฯ

หน้า
07

มาตรการด้านการควบคุม ป้องกัน
เฝ้าระวังโรค และการรักษาพยาบาล

12

มาตรการด้านการช่วยเหลือ พื้นฟู เยียวยา
และสร้างความเข้มแข็งมั่นคงในชีวิต

ภาคผนวก

หน้า
20

หนังสือราชการขอความร่วมมือ
กับหน่วยงานภาคี

23

(ตัวอย่าง) ประกาศรณรงค์/
ข้อตกลงตำบล.....

27

เขตพื้นที่บริการสุขภาพ 13 เขต

28

ผู้ประสานงานพื้นที่

แนวทางปฏิบัติการพลเมืองต้นรู้ ช่วยชาติสู้ภัยโควิด 19

ระยะฟื้นฟูคุณภาพชีวิตระดับพื้นที่

1. บทนำ

1.1 การโจมตีอย่างรวดเร็วและรุนแรงของไวรัสโคโรนา 2019 และการรับมือของสังคมไทย

นับแต่เกิดการระบาดของไวรัส โคโรนา 2019 หรือ โรค COVID-19 ตั้งแต่ปลายปี 2562 ซึ่งรุนแรงและขยายวงกว้างไปทั่วโลก สถานการณ์การแพร่ระบาดครั้งนี้ มีผลกระทบต่อสังคมไทยในทุกมิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ ทั้งนี้รัฐได้มีมาตรการต่างๆ ซึ่งได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทำให้การจัดการและสามารถจำกัดการระบาดของโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ มาตรการหลักๆ เช่น การจำกัดการเดินทาง การปิดสถานที่ที่จะเป็นการรวมคนจำนวนมาก การเว้นระยะห่างทางสังคม การเน้นการปฏิบัติส่วนบุคคล ที่กินอาหารร้อน ใช้ช้อนตัวเอง สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย ล้างมือด้วยสบู่หรือแอลกอฮอล์บ่อยๆ รักษาระยะห่างจากผู้อื่นอย่างน้อย 1-2 เมตร เป็นต้น¹ จากความร่วมมือและการหนุนช่วยของทุกภาคส่วนเพื่อร่วมกันรณรงค์ให้ประชาชนทุกคนเข้าใจและตระหนักถึงการปฏิบัติตัวให้ถูกต้องซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่หยุดยั้งการแพร่กระจายเชื้ออย่างได้ผล

นับตั้งแต่มีความร่วมมือของหน่วยงานภาคยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับภาคสุขภาพภาคสังคมได้ร่วมมือในแผนงานรวมพลังพลเมืองต้นรู้ช่วยชาติสู้ภัยโควิด 19 เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2563 ทำให้เกิดเวทีสาธารณะในพื้นที่ต่างๆ ทุกภาคส่วนได้ระดมความคิดเห็นและหามาตรการเชิงรูปธรรมที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่เกิดรูปธรรมที่เป็น ธรรมนูญชุมชน มาตรการชุมชน เกิดการช่วยเหลือและร่วมมือกันทั่วประเทศ และมีพื้นที่ที่เข้มแข็งเป็นแบบอย่างได้จำนวนมาก^{2,3}

1.2 จากสถานการณ์วิกฤตสู่การฟื้นฟูคุณภาพชีวิตภายใต้บรรทัดฐานและความปกติใหม่ของสังคม

สถานการณ์โรคโควิด 19 ดีขึ้นโดยลำดับ และ รัฐบาลได้ประกาศการผ่อนคลายมาตรการการรักษา ระยะห่างทางสังคมลง ทำให้ห้างร้านต่างๆ เริ่มกลับมาเปิดกิจการภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดและประชาชนเริ่มออกมาใช้ชีวิตทางสังคมมากขึ้น อย่างไรก็ตามรัฐบาลยังขอให้ประชาชนปฏิบัติตามข้อชี้แนะของกระทรวงสาธารณสุขอย่างเคร่งครัด เนื่องจากสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในต่างประเทศและในประเทศยังน่าเป็นห่วงว่าอาจ

¹ https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/int_protection.php

² <https://covid19.nationalhealth.or.th/>

³ <https://www.csitereport.com/#!/covidcommunity>

เกิดการระบาดซ้ำอีกได้หากประชาชนละเลยการปฏิบัติตนให้ถูกต้อง^{4, 5} ซึ่งผลสำรวจของกระทรวงสาธารณสุขพบว่า คนไทยเริ่มการ์ดตกหลังเริ่มผ่อนปรน⁶

ในช่วงที่ผ่านมาการปิดกิจการต่างๆ ทำให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนในทุกด้านทั่วประเทศ นักเศรษฐศาสตร์ได้วิเคราะห์ว่า ผลกระทบทางลบจากการแพร่กระจายของเชื้อไวรัสโควิด 19 นี้จะตกกับครอบครัวผู้ที่มีความไม่มั่นคงทางเศรษฐกิจ (Vulnerable Families) เป็นหลัก โดยเฉพาะคนยากจนที่ต้องทำงานหาเลี้ยงชีพเป็นวันๆ ซึ่งคนเหล่านี้จะต้องตกงาน สูญเสียรายได้ ข้ำร้าย คนยากจนเหล่านี้ยังไม่สามารถเข้าถึงบริการทางด้านสาธารณสุขได้เท่ากับคนที่มั่งคั่ง ทั้งการหาซื้อหน้ากากอนามัย การหาซื้อเจลล้างมือ รวมไปถึงแม้กระทั่งการเข้าถึงบริการของการตรวจโรค และอาจจะส่งผลต่อการเสียชีวิตตามมาได้ (พิริยะ ผลพิรุฬห์, 2020)⁷ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ชุมชนต่างๆ ต้องหาทางให้เกิดการร่วมมือร่วมใจของประชาชนให้มากขึ้น เพื่อยังคงความเข้มข้นของการปฏิบัติตนให้ถูกสุขอนามัย ป้องกันการแพร่โรคควบคู่ไปกับการฟื้นฟูด้านชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชน โดยคนในชุมชนร่วมมือกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการช่วยเหลือกลุ่มที่เปราะบางหรือด้อยโอกาส ให้สามารถกลับฟื้นคืนมามีชีวิตที่ปกติสุขได้ โดยไม่มีใครถูกทอดทิ้งและพลิกวิฤตเป็นโอกาส ในการสร้างความปกติใหม่และสร้างความเข้มแข็งจากรากฐานของชุมชน (กฤษฎา บุญชัย, 2020)⁸

ตัวอย่างประเด็นที่ควรหารือและสร้างมาตรการทางสังคมร่วมกันในระยะการฟื้นฟูและพัฒนาคุณภาพชีวิต

- 1) การพัฒนาระบบฐานข้อมูลชุมชน (ฐานทรัพยากรการผลิต ผู้บริโภค)
- 2) ความมั่นคงทางอาหารของครัวเรือนและชุมชน (พัฒนาศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่/พัฒนาตลาดชุมชน ตลาดท้องถิ่น/พัฒนาระบบโลจิสติกส์การขนส่ง)
 - 2.1) ส่งเสริมอาชีพเกษตรกรรองรับแรงงานคืนถิ่น
 - 2.2) การส่งเสริมการปลูกผักของคนเมืองและปลูกผักปลอดภัยระดับครัวเรือน
 - 2.3) การสร้างช่องทางการขายของออนไลน์
- 3) การจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้เข้มแข็งและยั่งยืน
 - 3.1) การจัดตั้งธนาคารเมล็ดพันธุ์ผักพื้นบ้านและส่งเสริมการปลูกผักพื้นบ้าน

⁴ <https://www.facebook.com/photo/?fbid=131508148515103&set=a.101090364890215>

⁵

<https://drive.google.com/file/d/1W7iGp1iLtUhePJylek3KQV0HTE2ueWkp/view?fbclid=IwAR3ix3A3NevWmRx0TOITCZWgqclbynrXAdGB0l1jpscNnGn5ltAHbQ7DLE>

⁶ <https://news.thaipbs.or.th/content/292546>

⁷ พิริยะ ผลพิรุฬห์. ผลกระทบทางเศรษฐกิจจาก “ไวรัสโควิด-19”. <https://www.posttoday.com/finance-stock/columnist/618563>

⁸ กฤษฎา บุญชัย. วิฤตโควิดกับจุดเปลี่ยนของชุมชนท้องถิ่น. <https://thaipublica.org/2020/04/kritsada-boonchai-14/>

- 4) การพัฒนาการเงินชุมชน สวัสดิการชุมชน (กลุ่มออมทรัพย์ วิสาหกิจชุมชน)
- 5) การรับมือกับโรคระบาดอื่นๆ และโรคอุบัติใหม่
- 6) การจัดการปัญหาสุขภาพจิตของคนในชุมชน
- 7) การดูแลกลุ่มคนในชุมชนที่เข้าถึงไม่ถึงสิทธิขั้นพื้นฐาน (การศึกษา เบี้ยยังชีพคนพิการ คนชรา คนว่างงาน การประกันสังคม)
 - 7.1) บทบาทของวัดต่อการดูแลและฟื้นฟูชุมชน
 - 7.2) การจ้างผู้ได้รับผลกระทบจากโรคโควิด
 - 7.3) การจ้างอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ
- 8) การสร้างวิถีใหม่ของชุมชน (เรื่องสุขอนามัยส่วนบุคคล)
 - 8.1) การลดความแออัดของโรงพยาบาลด้วยการรับยาที่ร้านยาชุมชนหรือบริการส่งยาถึงบ้าน

2. กรอบแนวคิดหลักในการดำเนินงาน:

กระตุ้นชุมชนพื้นที่ให้ลุกขึ้นมาร่วมคิด ร่วมกันออกแบบ กำหนดอนาคตและมาตรการของชุมชน โดยคนทุกภาคส่วน ที่จะเยียวยาฟื้นฟูคุณภาพชีวิตของผู้คนที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคโควิด 19 ได้อย่างยั่งยืน โดยยังคงเน้นให้ประชาชนยังคงให้ความสำคัญกับการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ต่อไป

ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนเชิงระบบในระดับจังหวัดมากขึ้น โดยยกระดับความร่วมมือของภาคส่วนต่างๆ ในระดับจังหวัด สนับสนุนระดับพื้นที่และขับเคลื่อนการแก้ปัญหาในภาพรวมของจังหวัดในระยะยาว

3. วัตถุประสงค์

เพื่อให้

3.1 ทุกภาคส่วน ทั้งรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาควิชาการ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และทุกภาคส่วนในพื้นที่ ร่วมคิด ร่วมกันออกแบบ กำหนดอนาคตและมาตรการของชุมชน ในการเยียวยา ฟื้นฟูคุณภาพชีวิตของผู้คนที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ การศึกษา และอื่นๆ ที่เป็นผลมาจากการระบาดของโรคโควิด 19

3.2 มุ่งสู่การพัฒนาบนพื้นฐานการพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน โดยคาดหวังให้สังคม ชุมชนช่วยเหลือกัน แบ่งปัน และไม่ทอดทิ้งกัน โดยยังคงเน้นให้ประชาชนยังคงให้ความสำคัญกับการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ต่อไป

3.3 ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนเชิงระบบในระดับจังหวัดมากขึ้น โดยยกระดับความร่วมมือของภาคส่วนต่างๆ ในระดับจังหวัด สนับสนุนระดับพื้นที่และขับเคลื่อนการแก้ปัญหาในภาพรวมของจังหวัดในระยะยาว

4. แนวคิดหลักในการดำเนินการในระยะฟื้นฟูคุณภาพชีวิต หลังวิกฤตโควิด 19

การจัดวงปรึกษาหารือ รวบรวมพลังพลเมืองต้นรู้ ช่วยชาติ สู้ภัยโควิด 19
ระยะฟื้นฟูคุณภาพชีวิต ระดับจังหวัด

สมัชชาสุขภาพจังหวัด เป็นพื้นที่กลาง สำหรับสร้างการมีส่วนร่วมการจัดทำนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพที่เน้นการมีส่วนร่วมแบบพหุภาคี ซึ่งประกอบทั้งภาครัฐภาควิชาการ ภาคประชาสังคม รวมถึงภาคเอกชน ตามยุทธศาสตร์สามเหลี่ยมเขยื้อนภูเขา โดยใช้ความรู้เป็นฐานในการทำงาน มีการจัดกระบวนการอย่างเป็นแบบแผนและเป็นระบบ และมีการหยิบยกประเด็นปัญหาพร้อมของจังหวัดมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ที่เกิดการแชร์ประสบการณ์ ศักยภาพ ต้นทุน และทรัพยากรของแต่ละภาคส่วน และเกิดฉันทมติที่เห็นพ้องต้องกันจากทุกภาคส่วนในการหนุนเสริมมาตรการทางสังคมด้านฟื้นฟูคุณภาพชีวิตของประชาชนในระดับต่างๆ เพื่อให้ได้นโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพที่ดีและมีการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

วิธีการดำเนินงาน

ระดับจังหวัด : เพิ่มความเข้มข้นในการจัดกิจกรรมการปรึกษาหารือในระดับจังหวัด

1. วัตถุประสงค์

- 1.1 เพื่อสร้างความร่วมมือของภาคส่วนต่างๆ ได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัด ประธานสภาองค์กรชุมชนระดับจังหวัดผู้ทรงคุณวุฒิในพื้นที่ หัวหน้าส่วนราชการจังหวัด นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรีที่เป็นผู้แทนสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทยระดับจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นผู้แทนสมาคม อบต. แห่งประเทศไทยระดับจังหวัด ประธานหอการค้าจังหวัด ประธานชมรมพ่อค้าจังหวัด ประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัด สถาบันการศึกษา เป็นต้น ในการฟื้นฟูคุณภาพชีวิต ด้วยความเคารพในศักดิ์ศรี ความเชื่อมั่นในศักยภาพ ความไว้วางใจในความปรารถนาดีร่วมกัน ของทุกภาคส่วน
- 1.2 เพื่อเปิดพื้นที่กลางที่ระดมการมีส่วนร่วมจากทุกองค์กร ร่วมจัดการปัญหาระดับจังหวัด และหนุนเสริมการสร้างธรรมนูญประชาชนหรือมาตรการชุมชนระดับอำเภอ ตำบล ในการสู้ภัยโควิด และฟื้นฟูคุณภาพชีวิตประชาชน

3. ประเด็นหารือ

- 3.1 ความผืนร่วมของคนที่นี่
 - 3.1.1 ภาพฝันของจังหวัดของเรา ที่อยากเห็นภายหลังสถานการณ์โควิด 19 สิ้นสุดลงคือแบบใด
 - 3.1.2 เราจะร่วมกันออกแบบและสร้าง “สัญญาประชาคม” ที่ตกลงร่วมกันของภาคส่วนต่างๆ เพื่อยึดถือร่วมกันในการสร้างสังคมที่เราต้องการตามภาพฝันของเราได้แบบไหนและอย่างไร?
 - 3.1.3 มีการกล่าวถึง สังคมที่มี “วิถีชีวิตแบบใหม่” หรือ “ความปกติใหม่” หรือ “New Normal” เราจะนิยามในแบบของคนที่นี่ว่า “คือแบบไหน”
 - 3.1.4 จังหวัดเรามี “ความปกติเก่า” หรือวิถีชีวิตแบบเดิมที่อยากหรือไม่อยากให้มีอีกต่อไปคืออะไร? และ เราจะใช้โอกาสโควิด 19 นี้สร้างบรรทัดฐานใหม่ วิถีชีวิตที่เป็นปกติใหม่ (NEW NORMAL)
- 3.2 เราจะช่วยกันลดหรือเยียวยาผลกระทบของโควิด 19 ในด้านต่างๆได้อย่างไรบ้าง
- 3.3 เราจะสร้างความมั่นคงทางอาหารของครัวเรือนและชุมชนได้อย่างไร
 - 3.3.1 บทบาทตลาดชุมชน ตลาดท้องถิ่น การขนส่ง การผลิตและกระจายอาหาร โดยชุมชน
- 3.4 การศึกษาของเด็กและเยาวชนจะเป็นอย่างไร “เปิดเรียนปลอดภัย” ทำได้อย่างไร
- 3.5 เศรษฐกิจฐานรากและการเงินของชุมชนท้องถิ่นจะเป็นอย่างไร
 - 3.5.1 การพัฒนาการเงินชุมชน สวัสดิการชุมชน วิสาหกิจชุมชนให้เข้มแข็ง
- 3.6 ในชุมชนมีใครบ้างที่ไม่ได้ถึงการคุ้มครองทางสังคม ทั้งสวัสดิการโดยรัฐ ชุมชนจัดการกันเอง ทั้งด้านสุขภาพ การศึกษา เบี้ยยังชีพคนพิการ คนชรา คนว่างงาน การประกันสังคม และคนเหล่านี้จะได้รับการดูแลโดยชุมชนอย่างไร
- 3.7 การจัดการกับภาวะเครียดและปัญหาสุขภาพจิตของคนในชุมชน
- 3.8 การทบทวนทุนทางสังคมและเศรษฐกิจของพื้นที่เพื่อออกแบบมาตรการเพื่อฟื้นฟูคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน (ในระดับจังหวัดสามารถเชื่อมกับแผนจังหวัด และดึงศักยภาพของกลุ่มธุรกิจเอกชนได้)
- 3.9 การระดมทรัพยากรและศักยภาพของแต่ละภาคส่วน ในระดับจังหวัด เพื่อการจัดการปัญหาสุขภาพและสังคมที่เกิดจากโควิด 19
- 3.10 แนวทางการเชื่อมโยงการแก้ปัญหาในระดับต่างๆที่มีประสิทธิภาพ การบูรณาการข้ามภาคส่วนในระดับอำเภอ ตำบล ภายในจังหวัด และการสร้างความต่อเนื่องในระยะยาว
- 3.11 การสรุปบทเรียนเพื่อเตรียมการรองรับภัยคุกคามในอนาคต
- 3.12 รูปแบบของกิจกรรมที่สามารถทำได้ในระดับจังหวัดที่สามารถหนุนช่วยระดับอำเภอ ตำบลได้
- 3.13 กิจกรรมอื่นๆ (ที่เห็นว่าเหมาะสม)

2. รูปแบบการดำเนินงาน:

ใช้กลไกกลาง เช่น กลไกสมัชชาสุขภาพจังหวัด หรือขบวนการชุมชนจังหวัด ร่วมกับกลไกรัฐ ภาควิชาการ ภาคพลเมือง ภาคธุรกิจ ภาคสังคม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรศาสนา จัดการระดมความคิดและบูรณาการจัดการต่างๆ ทั้งนี้ให้มีการร่วมมือกับภาครัฐอย่างใกล้ชิด

4. ผลที่เกิดขึ้น

- 4.1 เกิดความร่วมมือของภาคส่วนต่างๆ ในระดับจังหวัด ในการฟื้นฟูคุณภาพชีวิต
- 4.2 เกิดธรรมนูญหรือข้อตกลงร่วมในการหนุนเสริมให้เกิดมาตรการทางสังคมระดับอำเภอและตำบล เกี่ยวกับประเด็นการฟื้นฟูคุณภาพชีวิต

5. แหล่งทรัพยากร

สมัชชาสุขภาพจังหวัด ทุนทรัพยากร ในจังหวัด เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ภาคธุรกิจ เอกชน งบจังหวัด ฯลฯ

แนวคิดหลักในการดำเนินการในระยะฟื้นฟูคุณภาพชีวิต หลังวิกฤตโควิด 19

การจัดวงปรึกษาหารือ รวบรวมพลเมืองต้นรู้ ช่วยชาติ สู้ภัยโควิด 19 ระยะฟื้นฟูคุณภาพชีวิต ระดับอำเภอ

คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) มีหน้าที่บูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ซึ่งถือว่าเป็นกลไก เชื่อมต่อระหว่างนโยบายจังหวัดสู่การหนุนเสริมการทำงานระดับตำบล ดังนั้นกลไก พชอ. จึงเหมาะสมสำหรับการประสาน ภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องระดับอำเภอเข้ามามีส่วนร่วมหรือมาตรการทางสังคมด้านการฟื้นฟูคุณภาพชีวิตระดับอำเภอและแนวทางการสนับสนุนการฟื้นฟูคุณภาพชีวิตระดับตำบล

1. วัตถุประสงค์

เพื่อเปิดพื้นที่กลางสำหรับระดมการมีส่วนร่วม จากทุกองค์กร หนุนเสริมการสร้างธรรมนูญชุมชน หรือมาตรการชุมชน ระดับอำเภอ ตำบล ในการ สู้ภัยโควิด 19 และฟื้นฟูคุณภาพชีวิตประชาชน

2. รูปแบบการดำเนินงาน:

ใช้กลไก พชอ. เป็นกลไกกลาง ร่วมกับภาคส่วนอื่นๆ เช่น อบต. องค์กรศาสนา องค์กรภาคประชาสังคม ภาคเอกชนในอำเภอ

3. ประเด็นหารือ

- 3.1 การระดมทรัพยากรและศักยภาพของแต่ละภาคส่วน ในระดับอำเภอ เพื่อการจัดการปัญหาสุขภาพและสังคมที่เกิดจากโควิด 19
- 3.2 แนวทางการเชื่อมโยงการแก้ปัญหาในระดับต่างๆที่มีประสิทธิภาพ การบูรณาการข้ามภาคส่วนในระดับอำเภอ ตำบล ภายในจังหวัด และการสร้างความต่อเนื่องในระยะยาว
- 3.3 การทบทวนทุนทางสังคมและเศรษฐกิจของพื้นที่เพื่อออกแบบมาตรการฟื้นฟูคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน (ในระดับอำเภอ สามารถเชื่อม กับแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตของอำเภอ)
- 3.4 แนวทางการค้นหาและจัดทำข้อมูลกลุ่มคนเปราะบางที่ต้องการความช่วยเหลือจากชุมชน และแนวทางการช่วยเหลือของชุมชน
- 3.5 การสรุปบทเรียนเพื่อเตรียมการรองรับภัยคุกคามในอนาคต
- 3.6 รูปแบบของกิจกรรมที่สามารถทำได้ในระดับจังหวัดที่สามารถหนุนช่วยระดับอำเภอ ตำบลได้
- 3.7 รูปแบบของกิจกรรมที่สามารถทำได้ในระดับอำเภอที่สามารถหนุนช่วยระดับตำบลได้
- 3.8 กิจกรรมอื่นๆ (ที่เห็นว่าเหมาะสม)

4. ผลที่เกิดขึ้น

- 4.1 เกิดความร่วมมือของทุกภาคส่วนยังคงป้องกัน เฝ้าระวัง และยกระดับการฟื้นฟูคุณภาพชีวิต
- 4.2 เกิดการประกาศมาตรการทางสังคมที่ทุกภาคส่วนตกลง จะแก้ไขปัญหาพร้อมกัน
- 4.3 เกิดแนวทางการสนับสนุนและติดตามการสร้างมาตรการ ทางสังคมระดับตำบล

5. แหล่งงบประมาณ

คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ ที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุน การสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

แนวคิดหลักในการดำเนินการในระยะฟื้นฟูคุณภาพชีวิต หลังวิกฤตโควิด 19

การจัดวงปรึกษาหารือ รวบรวมพลเมืองต้นรู้ ช่วยชาติ สู้ภัยโควิด 19
ระยะฟื้นฟูคุณภาพชีวิต ระดับตำบล

ตำบลถือว่าเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์สำคัญของประเทศ ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มคน กลุ่มองค์กร (สวัสดิการชุมชน/สภาองค์กรชุมชน วัด ฯลฯ) หน่วยงานรัฐ (ท้องถิ่น/ท้องที่) หน่วยงานวิชาการ (รพ.สต. เกษตรตำบล) ดังนั้นจึงจำเป็นต้องสร้างความร่วมมือ และหารือกับกลุ่มคน กลุ่มองค์กร และภาคส่วนต่างๆ ในการจัดเวทีระดมความคิดเห็นต่อการฟื้นฟูคุณภาพชีวิตจากโรคโควิด 19 เพื่อสร้างข้อตกลงมาตรการทางสังคม ที่ทุกคนจะร่วมมือกันปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมภายใต้การสนับสนุนทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่

วิธีการดำเนินงานระดับตำบล :

การสร้างและปรับปรุงธรรมนูญหรือมาตรการชุมชน สู้ภัยโควิด 19 สู่ระยะฟื้นฟูคุณภาพชีวิต

1. วัตถุประสงค์

เพื่อเปิดพื้นที่กลางที่ระดมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ทุกรูปแบบ

2. รูปแบบการดำเนินงาน:

- 2.1 ใช้กลไกสภาองค์กรชุมชน กองทุนหลักประกันสุขภาพตำบล ร่วมกับกลไกภาคพลเมือง องค์กรศาสนา จัดเวทีระดมความคิดเห็นและรูปธรรมการจัดการ
- 2.2 สสอ. และ รพ.สต. สนับสนุนด้านวิชาการ, อปท. สนับสนุนด้านทรัพยากร

3. ประเด็นหารือ

- 3.1 การระดมทรัพยากรและศักยภาพของแต่ละภาคส่วน เพื่อการจัดการปัญหาสุขภาพและสังคมที่เกิดจากโควิด 19
- 3.2 แนวทางการเชื่อมโยงการแก้ปัญหาในระดับต่างๆ ที่มีประสิทธิภาพ การบูรณาการข้ามภาคส่วน และการสร้างความต่อเนื่องในระยะยาว
- 3.3 การทบทวนทุนทางสังคมและเศรษฐกิจของพื้นที่เพื่อออกแบบมาตรการฟื้นฟูคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน (ในระดับตำบล สามารถเชื่อมกับแผนชุมชน แผนของท้องถิ่น ฯลฯ)
- 3.4 แนวทางการค้นหาและจัดทำข้อมูลกลุ่มคนเปราะบางที่ต้องการความช่วยเหลือจากชุมชน และแนวทางการช่วยเหลือของชุมชน
- 3.5 การสรุปบทเรียนเพื่อเตรียมการรองรับภัยคุกคามในอนาคต
- 3.6 มาตรการและกิจกรรมรูปธรรม การสร้างความตระหนักรู้ของคนในชุมชน ให้ยังคงไม่ประมาท การสร้างความต่อเนื่อง ยั่งยืนของชุมชนโดยชุมชน
- 3.7 กิจกรรมที่สามารถทำได้ในระดับชุมชน/ครอบครัว/บุคคล เช่น การเฝ้าระวังต่อเนื่อง การฟื้นฟูคุณภาพชีวิตคนในชุมชน การช่วยเหลือครอบครัวที่เดือดร้อนจากผลกระทบที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบางต่างๆ การสร้างความเข้มแข็งของชุมชน เป็นต้น
- 3.8 กิจกรรมรณรงค์สร้างการรับรู้และปฏิบัติของประชาชนในชุมชน

4. ผลที่เกิดขึ้น

- 4.1 เกิดความร่วมมือของทุกภาคส่วนที่ยังคงป้องกัน เฝ้าระวัง และยกระดับการฟื้นฟูคุณภาพชีวิต
- 4.2 เกิดการประกาศธรรมนูญ/ข้อตกลงของชุมชนที่ทุกภาคส่วนตกลงจะแก้ไขปัญหาด้วยกัน
- 4.3 เกิดมาตรการทางสังคมสำหรับเป็นแนวทางปฏิบัติที่คนในชุมชนให้ความร่วมมือ

5. แหล่งงบประมาณ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับพื้นที่หรือท้องถิ่น/กองทุนสวัสดิการชุมชน เป็นต้น

5. สังเคราะห์มาตรการภาครัฐที่เชื่อมโยงกับปฏิบัติการ

นับแต่การระบาดของโควิด 19 เป็นต้นมา ประเทศไทย โดยคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติ มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ได้มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง และจัดให้มีศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) หรือ ศบค. ทำหน้าที่ประสานการทำงานในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านสาธารณสุข ด้านเวชภัณฑ์ป้องกัน ด้านข้อมูล ด้านการต่างประเทศ ด้านการป้องกัน และด้านการให้ความช่วยเหลือเยียวยา นอกจากนี้ หน่วยงานภาครัฐได้มีมาตรการต่างๆ ออกมาเป็นระยะๆ โดยสามารถแบ่งเป็น 2 กลุ่มมาตรการใหญ่ๆ ได้แก่

1. มาตรการด้านการควบคุม ป้องกัน ฝ่าระวังโรค และการรักษาพยาบาล
2. มาตรการด้านการช่วยเหลือ ฟื้นฟู และเยียวยา โดยมีมาตรการของบางหน่วยงานที่ชุมชนควรรู้เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ต่อไป

1. มาตรการด้านการควบคุม ป้องกัน ฝ่าระวังโรค และการรักษาพยาบาล

1.1 การควบคุม ป้องกันการแพร่ระบาด และฝ่าระวังโรคโควิด 19

1.1.1 กระทรวงสาธารณสุข ได้ออกประกาศ เรื่อง ชื่อและอาการสำคัญของโรคติดต่ออันตราย (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2563 เมื่อ 26 กุมภาพันธ์ 2563 โดยได้ประกาศให้โรคติดเชื้อไวรัสโควิด 19 เป็นโรคติดต่ออันตรายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 เพื่อประโยชน์ในการฝ่าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่ออันตราย และมีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2563 โดยหากพบผู้ป่วยและสงสัยว่าติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้แจ้งต่อเจ้าพนักงานควบคุม โรคติดต่อภายใน 3 ชั่วโมง หากฝ่าฝืนมีโทษปรับไม่เกิน 20,000 บาท ประกอบกับได้ออกประกาศ เรื่อง ท้องที่นอกราชอาณาจักรที่เป็นเขตติดต่อโรคอันตราย กรณีโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) พ.ศ. 2563 มาเป็นระยะๆ ซึ่งมีการระบุชื่อประเทศหรือพื้นที่ที่มีการระบาดของโรคอย่างต่อเนื่องไว้ชัดเจน นอกจากนี้ยังได้มีประกาศ กระทรวงสาธารณสุข เรื่อง แต่งตั้งเจ้าพนักงานควบคุม โรคติดต่อตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 ฉบับที่ 3 และ 4 พ.ศ. 2563 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 14 มีนาคม 2563 เพื่อร่วมบูรณาการฝ่าระวังการแพร่ระบาดของโรคในทุกพื้นที่ และยังได้ร่วมมือกับภาคธุรกิจโรงแรม โดยปรับโรงแรมที่เข้าร่วมโครงการให้เป็นโรงแรมที่ใช้สังเกตอาการของผู้เข้าข่ายฝ่าระวัง สอบสวนโรค หรือ โรงแรมกักตัว (Hotel Quarantine) สำหรับรองรับ 2 กลุ่มเสี่ยง ได้แก่ กลุ่มเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่ควบคุมโรควินิจฉัยว่าจะต้องเข้ารับการกักตัว และคนที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมที่เห็นว่าตัวเองจะต้องกักตัว และไม่ต้องการที่จะอยู่ร่วมกับครอบครัวในเวลาดังกล่าว โดยที่สมัครใจที่จะจ่ายเงินค่าเข้าพักเอง

สำหรับหน่วยงานต่างๆ ภายใต้กระทรวงสาธารณสุขนั้น ก็ได้ออกมาตราการและแนวทางในส่วนที่ตนมีหน้าที่รับผิดชอบหรือกำกับดูแลออกมามากมาย อาทิ

- **กรมควบคุมโรค** ได้มีมาตรการแนวทางคัดกรองไข้ ณ ช่องทางเข้าออกประเทศที่ทำอากาศยานนานาชาติทั้ง 5 แห่ง โดยมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันของทุกกระทรวง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง

เพิ่มการเฝ้าระวังที่โรงพยาบาลรัฐและเอกชน มีการจัดทำและเผยแพร่แนวปฏิบัติสำหรับประชาชน บุคลากรทางการแพทย์ ผู้ประกอบการด้านต่างๆ และผู้ที่ดูแลสถานที่และกิจกรรมด้านต่างๆ เช่น การขนส่ง การศึกษา ศาสนา เรือนจำ เพื่อการป้องกันควบคุมการแพร่ระบาดของโควิด 19 นอกจากนี้ มีการประสานกับหน่วยงานองค์กรภาครัฐและเอกชนเรื่องการเตรียมสถานที่เพื่อกักกันควบคุมและจำกัดวงการแพร่ระบาด รวมถึงได้จัดทำแนวทางการปฏิบัติการเชิงรุกเพื่อค้นหาผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยขยายเกณฑ์พื้นที่เป้าหมายในการค้นหา มีการค้นหาเชิงรุกในชุมชน และเพิ่มการตรวจวินิจฉัยทั้งผู้ป่วยอาการเข้าเกณฑ์และผู้สัมผัสเสี่ยงสูงทุกราย รวมถึงบุคลากรทางการแพทย์

- **กรมอนามัย** ได้ออกประกาศ เรื่องหลักเกณฑ์วิธีการ และมาตรการป้องกันความเสี่ยง จากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับสถานที่ราชการ สถานที่ทำงานเอกชน และสถานประกอบกิจการ พ.ศ. 2563 เพื่อลดความเสี่ยง โดยเน้นย้ำให้ปฏิบัติตามหลัก 3 ล. ลด เลี่ยง ดูแล และสร้าง สุขอนามัยส่วนบุคคล รวมถึงได้ออกแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริจาคมอาหารหรือตั้งโรงงาน และมาตรการผ่อนปรนเพื่อการเตรียมพร้อมเปิดสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย และแนวปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ประเทศไทย

- **กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ** ได้จัดทำโครงการสนับสนุนบทบาทอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เคาะประตูบ้านให้ความรู้ประชาชนในการป้องกันและเฝ้าระวังโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยมุ่งสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายสุขภาพภาคประชาชนในการให้ความรู้และสนับสนุนให้ประชาชนป้องกันโรคด้วยตนเอง

- **กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์** ได้ให้การรับรองห้องปฏิบัติการที่สามารถตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยขยายเพิ่มไปทั่วประเทศ

1.1.2 กระทรวงมหาดไทย มีระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชน ตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2560 ที่เอื้อให้ อบต. สามารถใช้จ่ายงบประมาณของ อบต. ในการให้ความช่วยเหลือประชาชน ด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้แจ้งไปยังจังหวัดทุกจังหวัด ว่า อบต. สามารถนำเงินสะสมไปใช้จ่ายในการดำเนินการควบคุมเพื่อสังเกตอาการของผู้เดินทางกลับจากประเทศที่เป็นเขตโรคติดต่อหรือเป็นพื้นที่ระบาดต่อเนื่อง กรณีโรคโควิด 19 และการดำเนินการในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและระงับโรคติดต่องกล่าวได้

1.1.3 กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในด้านการป้องกัน ควบคุมการแพร่ระบาดนั้น กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ได้ปรับสถานที่ศูนย์พักพิงเป็นสถานที่รองรับในภาวะวิกฤติ เฝ้าระวังสังเกตอาการ 14 วัน จำนวน 4 แห่ง ในกรุงเทพมหานคร ปทุมธานี นนทบุรี และนครราชสีมา

1.1.4 กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้พัฒนาพัฒนาแพลตฟอร์ม แอปพลิเคชัน “ไทยชนะ” (Thaichana) เพื่อป้องกันและลดความเสี่ยงในการแพร่กระจายโรคโควิด 19

1.1.5 กระทรวงศึกษาธิการ มีมาตรการเลื่อนการเปิดเทอมจาก 16 พฤษภาคม เป็น 1 กรกฎาคม 2563 และมีมาตรการสำหรับการเตรียมพร้อมเพื่อจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความปลอดภัยสูงสุด และต้องให้นักเรียนทุกคน สามารถเข้าถึงการเรียนการสอนได้ แม้จะไม่สามารถไปโรงเรียนได้

1.1.6 สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ได้มี ประกาศคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์เพื่อสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินงานและบริหารจัดการระบบหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2563 เมื่อ 31 มีนาคม 2563 เพื่อเอื้อให้ชุมชนสามารถใช้ประโยชน์จากกองทุนสุขภาพตำบลในการป้องกัน ควบคุม แก้ไขปัญหาด้านสาธารณสุขในพื้นที่จากโควิด 19 ได้สะดวกขึ้น

1.1.7 สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ได้สนับสนุนให้ภาคีเครือข่ายในพื้นที่นำเครื่องมือธรรมนูญสุขภาพพื้นที่ ซึ่งเป็นข้อตกลงร่วมของพื้นที่หรือชุมชนในการกำหนดทิศทางหรือแนวปฏิบัติอันจะนำไปสู่สุขภาพของชุมชนไปใช้ โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมและการยอมรับของทุกภาคส่วนในชุมชน

1.2 การเตรียมความพร้อมด้านการรักษาพยาบาล

1.2.1 กระทรวงสาธารณสุข ได้น้อมนำพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มาสร้างความร่วมมือเครือข่ายการแพทย์ทุกแห่งเป็น “ทีมประเทศไทย” พร้อมเจรจาทุกประเทศ แสวงหาการสนับสนุนอุปกรณ์การแพทย์ให้พร้อมทำงานต่อสู้โรคเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อย่างเต็มที่ และได้ร่วมมือกับภาคเอกชนเปิดตัว “โรงแรมบาล” 2 แห่งแรกในกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นโรงแรมที่มีความพร้อมและผ่านการประเมินตามเกณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุขเข้ามาเป็นสถานพยาบาลพิเศษ (Hospital) รองรับกลุ่มผู้ติดเชื้อที่ไม่มีอาการรุนแรง หลังนอนโรงพยาบาลหลักแล้ว 7 วัน แพทย์ประเมินว่ามีอาการน้อย และคนไข้สมัครใจย้ายสถานที่พัก สำหรับค่าใช้จ่ายนั้น สามารถเบิกในอัตราเบิกได้จากกองทุนประกันสุขภาพภาครัฐตามสิทธิของผู้ป่วย

สำหรับหน่วยงานอื่นๆ ภายใต้กระทรวงสาธารณสุขนั้น ก็ได้ออกมาตรการและแนวทางในส่วนที่ตนมีหน้าที่รับผิดชอบหรือกำกับดูแลออกมามากมาย อาทิ

- **กรมการแพทย์** ได้มอบนโยบายให้โรงพยาบาลจัดยาส่งทางไปรษณีย์สำหรับผู้ป่วยเรื้อรังที่มีภาวะชีพคั่งที่ ส่วนผู้ป่วยที่ต้องพบแพทย์ มีการจ่ายยาให้ล่วงหน้าจาก 1 เดือน เป็น 2 เดือน เพื่อลดความถี่ของการมาโรงพยาบาล ส่วนผู้ป่วยอาการเรื้อรังที่มีอาการต้องได้รับคำปรึกษาทางการแพทย์จะใช้การสื่อสารผ่านระบบวิดีโอทางไกล แต่ขอให้ผู้ป่วยแจ้งข้อมูลประวัติที่ถูกต้อง สำหรับแนวทางการรักษา แพทย์ยืนยันผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทุกรายต้องนอนที่โรงพยาบาลอย่างน้อย 2-7 วัน ไม่ว่าอาการจะเบาหรือหนัก ซึ่งถ้าอาการดีขึ้นจะไปพักรักษาตัวที่ hospital เฝ้าสังเกตอาการให้ครบ 14 วัน ถ้าผู้ป่วยมีอาการน้อย จะไม่ให้ยา แต่ถ้าคนไข้มีอาการปอดบวมจะให้ยาต้านไวรัสใช้หวัดมาลาเรีย ยาต้านไวรัสเอดส์ และยาฟาวิพิราเวียร์ เพื่อลดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในปอด นอกจากนี้ กรมการแพทย์ยังได้ออกประกาศ เรื่อง แจ้งข้อมูลที่จำเป็นและประวัติส่วนบุคคลแก่บุคลากรทางการแพทย์หรือเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลเพื่อประโยชน์ในการป้องกัน ควบคุม และรักษาโรคโควิด 19 กรณีแจ้งข้อความเท็จแก่บุคลากรทางการแพทย์หรือเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลรัฐและเป็นเหตุให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย จะมีความผิดโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

- กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และ องค์การเภสัชกรรม ได้ร่วมกันศึกษาประสิทธิภาพของสารสกัดฟ้าทะลายโจรและสารแอนโดรกราโฟไลด์ในฟ้าทะลายโจรในหลอดทดลองในการฆ่าเชื้อและยับยั้งการเพิ่มจำนวนของไวรัสโคโรนา 2019 โดยพบว่าจำเป็นต้องทำการศึกษาวิจัยในคนต่อไป

- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ได้ประสานขอซื้อยาฟาวิพิราเวียร์จากจีนและญี่ปุ่นสำหรับสำรองไว้ใช้กับผู้ป่วย COVID-19 ตามเกณฑ์การรักษาพยาบาลที่กรมการแพทย์กำหนด

- สถาบันวัคซีนแห่งชาติ กรมการแพทย์ กรมควบคุมโรค กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา องค์การเภสัชกรรม ได้ร่วมกับสถาบันการศึกษาและบริษัทเอกชนพัฒนาชุดตรวจคัดกรองแบบรวดเร็ว และวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

1.2.2 สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ มีมติเมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2563 เห็นชอบให้กรณีโรคติดเชื้อโคโรนาไวรัสอยู่ในประเภทและขอบเขตบริการสาธารณสุขในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (บัตรทอง) ครอบคลุมดูแลทั้งการป้องกันโรค สร้างเสริมสุขภาพ ตรวจวินิจฉัยโรค รักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ พร้อมอนุมัติหลักการให้ใช้เงินกองทุน เพื่อใช้สำหรับการเบิกจ่ายในกรณีโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของหน่วยบริการ กองทุนบัตรทอง ทั้งนี้ โรงพยาบาลเอกชนที่ มีการรักษาผู้ป่วยโควิด 19 ให้ทำเรื่องเบิกค่าใช้จ่ายมาที่สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

1.3 การบริหารจัดการหน้ากาก ชุด และอุปกรณ์ป้องกันอื่นๆ

รัฐบาลมีมาตรการกำกับดูแลการกระจายหน้ากากให้เป็นไปอย่างทั่วถึง มีการควบคุมราคาการจำหน่ายและการส่งออกหน้ากากอนามัย รวมถึงติดตามดูแลเพื่อไม่ให้เกิดการกักตุนสินค้าโดยกระทรวงพาณิชย์ เร่งรัดการผลิตหน้ากากผ้า หรือหน้ากากทางเลือกเพื่อลดปริมาณความต้องการหน้ากากอนามัย เพื่อให้มีหน้ากากอนามัยพอเพียงสำหรับบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข

นอกจากนี้ องค์การเภสัชกรรมยังเป็นผู้จัดหาและกระจายหน้ากากอนามัยทางการแพทย์ รวมถึงชุดอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล (Personal Protective Equipment: PPE) พร้อมอุปกรณ์ประกอบ ไปยังโรงพยาบาลทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข หรือโรงพยาบาลสามารถซื้อตรงจากโรงงานผู้ผลิตได้

ในส่วนของหน้ากากทางเลือกนั้น หน่วยงานภาครัฐหลายหน่วยงาน อาทิ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้ให้ความรู้กับท้องถิ่นในการทำหน้ากากผ้าและการป้องกันโรคระบาด ขณะที่สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ก็มีนโยบายส่งเสริมให้เครือข่ายองค์กรชุมชน ได้แก่ กองทุนสวัสดิการชุมชน เครือข่ายบ้านมั่นคง และสภาองค์กรชุมชน ผลิตหน้ากากทางเลือกสำหรับแจกจ่ายให้กับประชาชนใช้อย่างทั่วถึงเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรค

1.4 การสื่อสารความเสี่ยง และการสื่อสารสาธารณะ

รัฐบาลได้จัดให้มีศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) หรือ ศบค. เพื่อเปิดรับเรื่องร้องเรียนและตอบข้อซักถามของประชาชน จัดประชุมและแถลงข่าวทุกวันทั้งโทรทัศน์และสื่อออนไลน์ รวมถึงมีการสื่อสารกับประชาชนผ่านช่องทางสื่อออนไลน์ต่าง ๆ เช่น Line Covid-19 ป้องกันได้ แอปพลิเคชัน COVID Tracker และ Card2U ThaiFight COVID-19

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ได้มีการสื่อสารอย่างต่อเนื่องถึงความร่วมมือขององค์กรและภาคีในภาคส่วนต่างๆ ในเรื่องรวมพลังพลเมืองต้นรู้ ช่วยชาติสู้ภัยโควิด 19 โดยใช้รูปแบบสื่อที่แตกต่างกัน ทั้งบทความ เรื่องเล่าพลังชุมชน การสัมภาษณ์ การจัดเวที ผ่านทางช่องทางต่างๆ ได้แก่ LINE Facebook live Facebook Website วิทยู และโทรทัศน์

ในส่วนของ ไทยพีบีเอส ได้สนับสนุนรายการ “นักข่าวพลเมือง C-site” ที่ช่วยจุดประเด็น เน้นให้เห็นพลังพลเมือง พลังชุมชน การกระจายอำนาจให้ชุมชนจัดการตนเอง และการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น โดยจะมีนโยบายอบรมนักสื่อสารเพิ่มอีกภาคละ 45 คนด้วย

ตัวอย่างรูปธรรมของมาตรการด้านการควบคุม ป้องกันการแพร่ระบาด และเฝ้าระวังโรคโควิด 19 ที่ชุมชนนำไปใช้

1) การใช้สถานปฏิบัติธรรมป่าโมกษธรรมาราม อำเภออรัญประเทศ เป็นศูนย์เก็บตัวเพื่อสังเกตอาการระดับท้องถิ่น (Local quarantine)

อ้างอิงตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 และประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง แต่งตั้งเจ้าพนักงานควบคุม โรคติดต่อตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 ฉบับที่ 3 ทางอำเภออรัญประเทศ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมโรคติดต่ออำเภอ และจัดตั้งศูนย์เก็บตัวเพื่อสังเกตอาการระดับท้องถิ่นขึ้นถึง 16 ศูนย์ทั่วทั้งอำเภอ กระจายอยู่ครบทั้ง 13 ตำบล และหนึ่งในนั้นคือ สถานปฏิบัติธรรมป่าโมกษธรรมาราม ซึ่งได้ใช้มาตรการเคร่งครัดตามมาตรฐานของกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ใช้เก็บตัวสังเกตอาการคนไทยที่เดินทางกลับจากกัมพูชา รวม 79 คน

2) การฝึกกำลังเข้มแข็งของ อสม. และ รพ.สต. ม่วง ตำบลสมสะอาด อำเภอเดชอุดม

จากมาตรการ Social distancing ที่แนะนำโดยกระทรวงสาธารณสุขนั้น รพ.สต. ม่วง ได้รับมาปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด โดยนอกจากที่ รพ.สต. จะมีการตั้งเก้าอี้รักษาระยะห่างระหว่างกันแล้ว ยังมีนโยบาย “เคอร์รี่ส่งยาถึงบ้านให้ผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อ” เพื่อลดการมา รพ.สต. ของผู้ป่วย โดยมี อสม. เป็นกำลังสำคัญในการส่งยา นอกจากนี้ ในเรื่องการดูแลผู้ที่อยู่ในสถานที่กักกันตัวเพื่อสังเกตอาการนั้น ทางเจ้าหน้าที่จาก รพ.สต. และ อสม. ยังได้ผลักดันไปเยี่ยมเยียนถามไถ่อาการของผู้กักตัวเพื่อไม่ให้มีอาการเครียดอีกด้วย

3) ธรรมนูญชุมชนบ้านหูกวาง ธรรมนูญระดับหมู่บ้านว่าด้วยมาตรการป้องกันโควิด 19

ธรรมนูญชุมชนบ้านหูกวาง เกิดจากความร่วมมือของหลายฝ่าย ทั้งผู้ใหญ่บ้าน อสม. คณะกรรมการหมู่บ้าน ตัวแทนชาวบ้าน โดยมีการรับฟังความเห็นอย่างทั่วถึงภายในหมู่บ้านก่อนประกาศเป็น ธรรมนูญชุมชนบ้านหูกวาง หมู่ที่ 2 ว่าด้วย มาตรการป้องกันไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) พ.ศ. 2563 โดยผู้ที่มาจากพื้นที่อื่นต้องรายงานตัวต่อคณะกรรมการหมู่บ้าน และผู้รับผิดชอบ ส่วน อสม. มีบทบาทสำคัญในการให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ประชาชน ดูแลผู้ที่กักตัว นอกจากนี้ ยังได้นำเงินจากเงินกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่นของสปสช. มาสนับสนุนการดำเนินงานตามธรรมนูญฯ อีกด้วย

4) ธรรมนูญตำบลของอำเภอม่วงสามสิบ กับการป้องกัน ควบคุม แก้ไขปัญหาด้านสาธารณสุขในพื้นที่จากโควิด 19

อำเภอม่วงสามสิบ ได้มีข้อตกลงร่วมกันว่าจะจัดทำ “ธรรมนูญตำบลสู้โควิด 19 ของอำเภอม่วงสามสิบ” ขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือหนุนเสริมในการปราบโควิด 19 ให้หมดไปจากอำเภอโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และยังได้นำประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์เพื่อสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินงานและบริหารจัดการระบบหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2563 ของสปสช. มาใช้ประโยชน์ในการทำงาน ซึ่งมีผลทำให้ตำบลต่างๆ ในอำเภอม่วงสามสิบสามารถใช้เงินกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่นได้ง่ายขึ้นกับการทำงานส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่วงโควิด 19

5) การพาลูกหลานไปโรงเรียนอย่างไรให้ปลอดภัยจากโควิด 19 ของชัยภูมิ

สมัชชาสุขภาพจังหวัดได้ทำงานร่วมกับคณะกรรมการควบคุมโรคติดต่อระดับจังหวัดประเด็นพาลูกหลานไปโรงเรียนอย่างไรให้ปลอดภัยจากโควิด 19 โดยได้มีการจัดเวทีระดมความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องทั้งระดับจังหวัด เช่น อบจ. สสจ. สพฐ. ขนส่งจังหวัด กศน. ประธานชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้าน ประธานชมรม สสอ. พระสงฆ์ ท้องถิ่นจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียน เป็นต้น โดยเฉพาะโรงเรียน เช่น ครู ครอบครัว ผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น รพ.สต. ผู้ประกอบการหอพัก ผู้ประกอบการรถรับส่ง ผู้ประกอบการร้านค้า เป็นต้น เพื่อร่วมกำหนดมาตรการทางสังคมและแนวทางเสริมมาตรการของรัฐในการเตรียมความพร้อมรองรับการเปิดภาคเรียน

2. มาตรการด้านการช่วยเหลือ พื้นฟู เยียวยา และสร้างความเข้มแข็งมั่นคงในชีวิต

2.1 กฎหมายช่วยเหลือ พื้นฟู และเยียวยา

รัฐบาลมีกฎหมายสำคัญออกมา 4 ฉบับ เพื่อใช้ในการเยียวยาฟื้นฟูประเทศและประชาชนจากผลกระทบโควิด 19 ได้แก่

2.1.1 พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 วงเงินรวมไม่เกิน 1 ล้านล้านบาท ที่แบ่งเป็นวงเงินด้านสาธารณสุข 45,000 ล้านบาท วงเงินเยียวยาประชาชนเกษตรกร และผู้ประกอบการ 555,000 ล้านบาท วงเงินฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม 400,000 ล้านบาท โดยได้

ระบุหน่วยงานที่รับผิดชอบในบัญชีท้ายพระราชกำหนด ซึ่งในส่วนของวงเงินฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมนี้ หน่วยงานต้องเสนอขออนุมัติโครงการขอรับจัดสรรภายใต้วงเงินดังกล่าว เพื่อให้คณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้พิจารณาข้อเสนอ ครม. ต่อไป

2.1.2 พระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 วงเงินไม่เกิน 500,000 ล้านบาท

2.1.3 พระราชกำหนดการรักษาเสถียรภาพของระบบการเงินและความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ พ.ศ. 2563 เพื่อรักษาสภาพคล่องของการระดมทุนในตลาดตราสารหนี้ภาคเอกชน โดยกำหนดให้ในระยะเริ่มแรกกองทุนมีวงเงินไม่เกิน 400,000 ล้านบาท

2.1.4 พระราชกฤษฎีกากำหนดจำนวนเงินฝากที่ได้รับการคุ้มครองเป็นการทั่วไป พ.ศ. 2563 เพื่อรักษาความเชื่อมั่นของผู้ฝากเงินต่อระบบสถาบันการเงินของประเทศ จึงกำหนดจำนวนเงินฝากที่ได้รับการคุ้มครองเป็นการทั่วไปให้สูงกว่าที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝาก พ.ศ. 2561

2.2 มาตรการช่วยเหลือฟื้นฟู ดูแล เยียวยาประชากรกลุ่มเฉพาะและกลุ่มเปราะบาง

2.2.1 ศบค. โดยนายกรัฐมนตรี ได้ลงนามในข้อกำหนด ที่ออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2558 และออกมามีผลบังคับใช้เป็นระยะๆ ตั้งแต่ 3 พฤษภาคม 2563 เพื่อผ่อนคลายให้ดำเนินการหรือทำกิจกรรมบางอย่างได้ จึงถือเป็นมาตรการที่รัฐหวังจะช่วยเยียวยาผู้ประกอบการในด้านเศรษฐกิจเพิ่มเติมจากมาตรการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจอื่นๆ ที่มีอยู่แล้ว

2.2.2 สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้ดำเนินการตามพระดำริของ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เรื่อง ให้วัดจัดตั้งโรงพยาบาลช่วยเหลือผู้ประสบความยากลำบากในสถานการณ์โรคระบาด โดยสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้ประสานภารกิจร่วมกับทุกหน่วยงานและบุคลากรทางการแพทย์และการสาธารณสุข ซึ่งมีประจำอยู่ในแต่ละพื้นที่ ในการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดตั้งโรงพยาบาล และการแจกจ่าย ให้เป็นไปตามหลักสุขอนามัย โดยต้องไม่มีการจัดพิธีการ พิธีกรรม กิจกรรม หรือการบริหารจัดการใดๆ ที่ต้องให้บุคคลจำนวนมากมารวมตัวกัน กับทั้งให้ปฏิบัติตามคำสั่ง มาตรการ และคำแนะนำของทางราชการอย่างเคร่งครัด ซึ่งพบว่าได้มีการจัดตั้งโรงพยาบาลหรือศูนย์สำหรับช่วยเหลือผู้ประสบความยากลำบากในสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด 19 เพื่อบริการประชาชนผู้ได้รับผลกระทบที่อยู่ในเขตบริการของวัดหลายแห่งทั่วประเทศ

2.2.3 กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีศูนย์ปฏิบัติการมาตรการเดินทางเข้าออกประเทศและการดูแลคนไทยในต่างประเทศ และมีมาตรการประสานช่วยเหลือดูแลคนไทยในต่างประเทศ และชาวต่างชาติในประเทศไทย ในการเดินทางกลับประเทศ

2.2.4 กระทรวงพาณิชย์ มีโครงการ “พาณิชย์ลดราคา! ช่วยประชาชน ระดับอำเภอ” เพื่อช่วยลดค่าครองชีพแก่ประชาชนที่เดือดร้อนเพราะโควิด 19 จำนวน 878 อำเภอใน 76 จังหวัด นอกจากนี้ ยังมีมาตรการช่วยเหลือประชาชนในสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโควิด 19 โดยมีการประชุมกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร และมีมติร่วมในหลักการว่า ให้พักชำระหนี้เกษตรกร ทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย ในวงเงินประมาณ 900

ล้านบาท โดยกองทุนฯ ต้องดำเนินการแก้ไขระเบียบเกี่ยวข้องเพื่อออกเป็นระเบียบปฏิบัติให้ได้ รวมถึงยังได้จัดโครงการ “ร่วมใจ ช่วย GI ไทย พันภัยโควิด” เปิดตลาดสินค้าบั้งชีทางภูมิศาสตร์ หรือ GI ออนไลน์ โดยอาศัยสื่อออนไลน์เป็นช่องทางหลักในการสื่อสาร เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการให้สามารถจำหน่ายสินค้าได้เพิ่มมากขึ้นตามวิถีชีวิตปกติแบบใหม่ หรือ New Normal ขยายผ่านช่องทาง Facebook Fan page : GI Thailand

2.2.5 กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้จัดให้มี ศูนย์ช่วยเหลือสังคม สายด่วน 1300 ให้บริการ 24 ชั่วโมง เพื่อรับเรื่องราวร้องทุกข์ ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบฯ รวมถึงให้ข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับมาตรการเยียวยาของรัฐบาล และสิทธิประโยชน์ต่างๆ ของกระทรวง และยังมีโครงการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพเพื่อเพิ่มทางเลือกในการสร้างรายได้ ตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง โดยสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด เพื่อเพิ่มทักษะในการนำไปเป็นทางเลือกในการประกอบอาชีพ และพัฒนาศักยภาพของกลุ่มเป้าหมาย นอกจากนี้ หน่วยงานต่างๆ ได้มีมาตรการหรือนโยบายออกมามากมายในเรื่องการฟื้นฟูเยียวยาคุณภาพชีวิต อาทิ

- **กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ** มีการจัดที่พักให้คนไร้ที่พึ่ง คนไร้บ้าน ทั้งในกรุงเทพมหานครและทุกจังหวัดทั่วประเทศ นอกจากนี้ยังมีแผนการขับเคลื่อนมาตรการช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบปัญหาทางสังคมเร่งด่วนในพื้นที่ทั่วประเทศจากสถานการณ์การระบาดของโควิด 19 ด้วย

- **สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)** มีมาตรการพักการชำระหนี้องค์กรผู้ใช้สินเชื่อที่ได้รับผลกระทบจากโควิด 19 การจัดตั้งครัวชุมชนเพื่อช่วยเหลือผู้ยากไร้ในชุมชนเมือง การสนับสนุนการจัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้มีรายได้น้อยในเมืองและชนบท และการสนับสนุนตลาดนัดองค์กรชุมชนออนไลน์ ดำเนินการเปิดเพจใน Facebook และได้จัดทำโครงการขอรับการสนับสนุนจากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ภายใต้โครงการฟื้นฟูคุณภาพชีวิตของชุมชนท้องถิ่นสู่ความมั่นคงในเศรษฐกิจ และทุนชุมชนฐานรากตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดยพลังเครือข่ายองค์กรชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาวิกฤตการณ์เฉพาะหน้า พร้อมสนับสนุนกิจกรรมการจ้างงานในพื้นที่ สร้างโอกาสให้กับคนรุ่นใหม่ สร้างความมั่นคงเศรษฐกิจ และทุนชุมชนฐานรากตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง สู่การสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ คุณค่าทางสังคม และเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาและขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนและคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน โดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งและสานพลังความร่วมมือ สู่การพัฒนาด้านชีวิตการเปลี่ยนแปลงของชุมชน โดยมีพื้นที่ดำเนินการและกลุ่มเป้าหมาย ครอบคลุม 77 จังหวัด (รวมกรุงเทพมหานคร) โดยเน้นผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019/ผู้มีรายได้น้อย/ผู้ด้อยโอกาสในพื้นที่ 7,825 ตำบล/เมือง 1.56 ล้านครัวเรือน ซึ่งเป็นคนฐานล่าง/ผู้ได้รับผลกระทบในตำบล/เมือง ประมาณร้อยละ 20 ของครัวเรือนในตำบล/เมือง หรือเฉลี่ยตำบล/เมืองละ 200 ครัวเรือน และมีเครือข่ายองค์กรชุมชน เครือข่ายภาคประชาชนในพื้นที่ เป็นกลไกในการขับเคลื่อนร่วมกับท้องถิ่น ท้องที่ ภาคประชาสังคม หน่วยงานภาครัฐ และภาคีทุกภาคส่วน

- **กรมกิจการเด็กและเยาวชน** มีโครงการช่วยเหลือเด็กที่อาศัยในครอบครัวที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มีการจัดกิจกรรม “เด็กสภาฯ Market Place” เพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าของครอบครัวสภาเด็กและเยาวชน และผู้ที่ได้รับผลกระทบ ผ่านช่องทางออนไลน์ Facebook กลุ่ม “เด็กสภาฯ Market Place”

- **กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ** มีการช่วยเหลือเยียวยาบรรเทาความเดือดร้อนในช่วงสถานการณ์โควิด 19 ให้กับคนพิการทุกคนที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ และมีการช่วยเหลือครอบครัวคนพิการ มีโครงการส่งเสริมและฝึกทักษะอาชีพคนพิการ ให้เหมาะสมสำหรับ New Normal เพื่อรองรับการฝึกอาชีพสำหรับคนพิการ และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

- **กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว** มีจัดบริการที่พัก/ฝึกอาชีพ แม่เลี้ยงเดี่ยว สตรีตกงาน มีหลักสูตรอาชีพระยะสั้น online เผยแพร่ผ่าน YouTube ให้แก่สตรี และทุกเพศสภาพในครอบครัว ได้เรียนรู้เพิ่มพูนทักษะ เป็นการเสริมสร้างรายได้แก่ผู้ประสบปัญหาที่ได้รับผลจาก COVID-19

- **กรมกิจการผู้สูงอายุ** มีโครงการสงเคราะห์ผู้สูงอายุที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) การพักชำระหนี้ผู้สูงอายุที่กู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุทุกคนเป็นระยะเวลา 1 ปี (ตั้งแต่เดือน 1 เมษายน 2563 ถึง วันที่ 31 มีนาคม 2564) การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (เชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ) ทุกจังหวัดทั่วประเทศ รวมถึงมีการพัฒนาอาชีพผู้สูงอายุในวิถีปกติใหม่ (New Normal) เช่น การจัดทำหลักสูตรอาชีพออนไลน์ (Youtube) จำนวน 10 อาชีพ การจัดทำ “สูงอายุ มาร์เก็ตเพลส (Market place)” เพื่อเป็นช่องทางการจำหน่ายสินค้าออนไลน์ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีรายได้และสร้างโอกาสใหม่ ในการทำงานช่วง COVID-19

2.2.6 กระทรวงมหาดไทย หน่วยงานต่างๆ ได้มีมาตรการหรือนโยบายออกมามากมาย อาทิ

- **กรมการปกครอง** มีโครงการจ้างลูกจ้างเหมาบริการผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อในเขตพื้นที่ ภายใต้โครงการ “1 คน 1 ตำบล ร่วมใจต้านภัย COVID-19” และยังสามารถกำหนดแนวทางการใช้จ่ายงบประมาณโครงการสนับสนุนการบูรณาการและการขับเคลื่อนนโยบายในระดับอำเภอ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 กรณีมีความจำเป็นต้องจัดทำแผนงาน/โครงการสำหรับการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ไว้ด้วย

- **กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น** มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดให้ทราบแนวทางการเสนอโครงการของ อปท. ภายใต้กรอบนโยบายการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และนอกจากนี้ยังมีโครงการที่จะจ้างอาสาสมัครบริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อช่วยเหลือผู้สูงอายุในพื้นที่ด้วย

- **กรมการพัฒนาชุมชน** ได้นำเสนอหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในระดับครัวเรือนตามแนวพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สนับสนุนโครงการ “ปลูกผักสวนครัว สร้างความมั่นคงทางอาหาร” ที่กำหนดเป็นแนวทางการดำเนินงานแผนปฏิบัติการ 90 วัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารในระดับครัวเรือน ลดรายจ่ายใน

การดำรงชีวิตของประชาชน และสร้างรายได้ระยะสั้น สามารถช่วยสร้างอาชีพและเป็นแหล่งผลิตอาหาร สำหรับเลี้ยงตนเองในยามสถานการณ์ไม่ปกติได้ ในระหว่างวันที่ 1 เมษายน ถึง 30 มิถุนายน 2563

2.2.7 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีโครงการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (เงินเยียวยา) โดยมีมาตรการการช่วยเหลือเกษตรกรทั้งด้านหนี้สิน เช่น ผ่อนผันหรือขยายเวลาการชำระหนี้ และด้านการสร้างรายได้ เช่น เพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตร นอกจากนี้ หน่วยงานต่างๆ ได้มีมาตรการหรือนโยบายออกมามากมาย อาทิ

- **กรมพัฒนาที่ดิน** มีมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัยแล้งและสถานการณ์ COVID-19 โดยทำงานแบบบูรณาการร่วมกับองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (อ.ต.ก.) ในการกระจายสินค้าทางการเกษตร เพื่อเป็นการช่วยเหลือเรื่องรายได้ของเกษตรกร

- **สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม** ดำเนินโครงการแก้ปัญหาเศรษฐกิจภาคเกษตรจากวิกฤติ COVID-19 ได้แก่ การสร้างรายได้ตามโครงการส่งเสริมการผลิตพืชผักสวนครัวและสมุนไพรในเขตปฏิรูปที่ดินตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และโครงการแก้ปัญหาภัยแล้งในเขตปฏิรูปที่ดิน

- **กรมส่งเสริมการเกษตร** ได้ร่วมกับภาคเอกชนแจกฟรีเมล็ดพันธุ์ผักสวนครัวแก่เกษตรกรและประชาชนทั่วไป และได้จัดทำ “โครงการบ้านพอเพียงเลี้ยงชีวิตสู้โควิด 19” เพื่อให้เกษตรกรและผู้ได้รับผลกระทบมีพืชอาหารบริโภคสามารถพึ่งพาตนเอง ช่วยลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน สร้างความมั่นคงทางอาหาร เพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรและชุมชน ตลอดจนการแก้ปัญหาการขาดแคลนพันธุ์พืชพันธุ์ดีในท้องถิ่น

2.2.8 กระทรวงแรงงาน ได้ออกประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขให้ลดหย่อนการออกเงินสมทบของนายจ้าง และผู้ประกันตนกรณีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 เพื่อช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนแก่นายจ้างและผู้ประกันตน และมีมาตรการให้ความช่วยเหลือสถานประกอบกิจการ สินเชื่อเพื่อส่งเสริมการจ้างงาน ปรับเพิ่มสิทธิประโยชน์ว่างงานเนื่องจากมีเหตุสุดวิสัยให้ขยายความคุ้มครองผู้ประกันตนจากภัยอันเกิดจากโรคที่แพร่หรือระบาดในมนุษย์ มีมาตรการเพื่อเยียวยาลูกจ้าง กรณีเลิกจ้างและไม่ได้รับเงินตามกฎหมาย มีมาตรการชะลอการเลิกจ้าง การจ้างงานเร่งด่วนและพัฒนาทักษะฝีมือ รวมถึงมาตรการด้านการให้ความช่วยเหลือสถานประกอบการและลูกจ้าง โดย **กรมการจัดหางาน** จัดเตรียมตำแหน่งงานว่างสำหรับลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้าง **กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน** ตรวจสอบข้อมูลสถานประกอบการในกลุ่มเสี่ยงที่มีการเลิกจ้างงาน **กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน** จัดเตรียมหลักสูตรต่างๆ เพื่อฝึกอาชีพเพิ่มเติมแก่แรงงาน

2.2.9 สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) มีการสนับสนุนโครงการเพื่อพัฒนาพัฒนาสมรรถนะนักสังคมสงเคราะห์และบุคลากรผู้ช่วยเหลือทางสังคม เพื่อการให้คำปรึกษาและการดูแลด้านสุขภาวะสังคมในการดูแลผู้ป่วยโควิด 19 จำนวน 1,600 คน ใน 4 พื้นที่เขตเมือง ได้แก่ กรุงเทพมหานคร จ.นนทบุรี จ.ปทุมธานี และจ.สมุทรปราการ เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถปรับตัวเข้าสู่การใช้ชีวิตปกติ และกลับคืนสู่สังคมอย่างมีคุณภาพ โดยร่วมกับสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ และคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในการรับสมัครนักสังคมสงเคราะห์จิตอาสาจำนวน 219 คน เข้ามาดูแลใน

มิติทางสังคมอย่างต่อเนื่องหลังจากผู้ป่วยออกจากโรงพยาบาล เช่น การให้คำปรึกษาเรื่องการใช้ชีวิตประจำวัน ที่อยู่อาศัย การทำงานและรายได้ การศึกษา การเข้าถึงมาตรการเยียวยาของรัฐเพื่อฟื้นฟูผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโควิด 19

นอกจากนั้น มีการเสริมพลังชุมชนในการเฝ้าระวังทางสังคมและดูแลช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม ใน 5 พื้นที่นำร่อง ได้แก่ 1) ชุมชนริมคลองบางบัว กรุงเทพมหานคร 2) ชุมชนคลองเตย กรุงเทพมหานคร 3) ชุมชนวัดโตนด อ.บางกรวย จ.นนทบุรี 4) ชุมชนคูบางหลวง อ.ลาดหลุมแก้ว จ.ปทุมธานี และ 5) ชุมชนศิริสุข อ.เมือง จ.สมุทรปราการ เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการดูแลและเฝ้าระวังทางสังคม บนฐานทุนสังคมในชุมชน เพื่อลดปัญหาการตีตราผู้ป่วยและครอบครัว และสร้างรูปแบบการดูแลช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคมจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 รวมทั้งให้ชุมชนมีแนวทางการป้องกันและเฝ้าระวังปัญหาหรือความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

2.2.10 สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ได้มีประกาศคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์เพื่อสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินงาน และบริหารจัดการระบบหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ พ.ศ.2561 และที่เพิ่มเติม เพื่อให้บุคคลในพื้นที่ ได้รับบริการสาธารณสุข (สร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค ฟื้นฟูสมรรถภาพ และรักษาพยาบาลระดับปฐมภูมิเชิงรุก) อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

2.2.11 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ได้มีมาตรการในด้านต่างๆ เพื่อช่วยเหลือฟื้นฟู และดูแลผู้ที่ได้รับผลกระทบออกมาด้วยได้แก่

- มาตรการด้านการเงิน ได้แก่ สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ 150,000 ล้านบาท พักเงินต้น/ลดดอกเบี้ย/ขยายเวลาชำระหนี้ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ และให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ โดยธนาคารแห่งประเทศไทย ส่งเสริมการจ้างงานของสำนักงานประกันสังคม ดูแลกลไกและเสถียรภาพของตลาดหลักทรัพย์ เพื่อประโยชน์ของผู้ลงทุนทุกกลุ่ม โดยกระทรวงการคลัง

- มาตรการด้านภาษี ได้แก่ ลดอัตราภาษี เพื่อเสริมสภาพคล่อง หัก รายจ่ายดอกเบี้ยสำหรับโครงการ Soft Loan และคืนภาษีมูลค่าเพิ่มให้ผู้ประกอบการภายในประเทศ

- มาตรการบรรเทาต้นทุนค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ได้แก่ การบรรเทาค่าน้ำ ค่าไฟ คืนเงินประกัน การใช้ไฟ และลดเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม การยกเลิกค่าธรรมเนียมให้แก่เจ้าของกิจการโรงงาน

ตัวอย่างรูปธรรมของมาตรการด้านการช่วยเหลือ ฟื้นฟู ดูแล และเยียวยา ที่ชุมชนนำไปใช้เพื่อสร้างความเข้มแข็งและดูแลคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน

1) การช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบที่อำเภอเดชอุดม

จากมาตรการของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่ได้เห็นชอบแผนการขับเคลื่อนมาตรการช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบปัญหาทางสังคมเร่งด่วนในพื้นที่ทั่วประเทศจากสถานการณ์การระบาดของโควิด 19 นั้น นายอำเภอเดชอุดมได้ประสานขอการสนับสนุน

ช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางและผู้ที่ตกงานจากสถานการณ์โควิด 19 ในอำเภอจำนวน 247 ครอบครัว โดยเบื้องต้นได้รับความช่วยเหลือครอบครัวละ 2,000 บาท

2) โรงทานช่วยเหลือผู้ยากไร้

สืบเนื่องจากพระดำริของ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เรื่อง ให้วัด จัดตั้งโรงทานช่วยเหลือผู้ประสบความยากลำบากในสถานการณ์โรคระบาด เนื่องจากเป็นบทบาทของสงฆ์ที่ดำรงอยู่ตั้งแต่อดีตกาล และสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้ประสานภารกิจร่วมกับทุกหน่วยงานและบุคลากรทางการแพทย์และการสาธารณสุข ซึ่งมีประจำอยู่ในแต่ละพื้นที่ ทำให้มีศูนย์ช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในบริเวณวัด เกิดขึ้นทั้งในกรุงเทพมหานครและจังหวัดอื่นๆ ทั่วประเทศ ด้วยความร่วมมือกันระหว่างคณะสงฆ์ พุทธศาสนิกชน หน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อช่วยเหลือกันเมื่อยามที่บ้านเมืองประสบภาวะยากลำบาก

3) ความมั่นคงทางอาหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จากแนวนโยบายของกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ที่ได้ให้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการสร้างความมั่นคงทางอาหารนั้น พบว่ามีหลายพื้นที่นำไปปฏิบัติเพื่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนที่สามารถพึ่งพาตนเองด้านอาหารได้ เช่น โครงการสวนปันสุข เพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหารช่วงโควิด 19 อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ได้มีการใช้พื้นที่บริเวณที่ทำการกำนันตำบลตานิม เป็นพื้นที่ต้นแบบการทำ “สวนปันสุข” ที่มีการแลกเปลี่ยนแบ่งปันเมล็ดพันธุ์ต้นกล้า ให้คำแนะนำชาวบ้าน รวมกลุ่มนำผลผลิตที่เหลือจากการบริโภค ทำบุญ ทำทาน แบ่งปัน นำไปแปรรูป และจำหน่ายในพื้นที่ตำบลตานิม

ภาคผนวก

ที่ มท ๐๒๑๑.๓/ว ๓๗๐๔

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความร่วมมือสนับสนุนการดำเนินการ “รวมพลังพลเมืองต้นรู้ ช่วยชาติสู้ภัยโควิด 19”

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ที่ สช.สย. ๐๖๗๓/๒๕๖๓
ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๓

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้รับการประสานจากสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) ซึ่งเป็นหน่วยประสานงานกลางเพื่อขับเคลื่อนแผน “รวมพลังพลเมืองต้นรู้ ช่วยชาติสู้ภัยโควิด 19” ขอความอนุเคราะห์ให้กระทรวงมหาดไทยประสานงานไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดทุกแห่งสนับสนุนให้มีการพัฒนาและขับเคลื่อนสมัชชาสุขภาพของทุกจังหวัดให้เป็นเวทีพัฒนาและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะที่ภาคส่วนต่าง ๆ ภายในจังหวัด เช่น หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานวิชาการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาสังคม ร่วมกันหยิบยกและขับเคลื่อนประเด็นรวมพลังพลเมืองต้นรู้ ช่วยชาติสู้ภัยโควิด 19 และประเด็นอื่น ๆ ที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนภายในจังหวัด ทั้งนี้ เครือข่ายสมัชชาสุขภาพจังหวัดอยู่ระหว่างพัฒนารูปแบบการจัดสมัชชาสุขภาพจังหวัดให้มีความเหมาะสมกับบริบทพื้นที่ และจะประสานการทำงานกับผู้ว่าราชการจังหวัด และหน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัดต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กระทรวงมหาดไทยจึงขอให้จังหวัดสนับสนุนการดำเนินการตามแผน “รวมพลังพลเมืองต้นรู้ ช่วยชาติสู้ภัยโควิด 19” ดังกล่าวข้างต้น ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดสิ่งที่ส่งมาด้วยได้ที่ QR Code หายหนังสือฉบับนี้
จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุธรรม เลิศสุโขทัย)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

หนังสือ สช.

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักนโยบายและแผน

โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๒๓ ๕๐๔๔

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

๑๒๐ หมู่ ๓ ชั้น ๒-๔ อาคารรวมหน่วยงานราชการ “ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐” ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐ โทรศัพท์ ๐๒ ๑๔๑ ๔๐๐๐ โทรสาร ๐๒ ๑๔๓ ๔๗๓๐

ที่ สปสช. ๓.๖๕/ว. ๐๐๑๖

๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอประสานความร่วมมือแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้การสนับสนุนตำบลและหมู่บ้านที่มีการจัดทำข้อตกลงร่วมหรือธรรมนูญประชาชน สู้ภัยโควิด-19 หรือธรรมนูญอื่นๆ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เขต ๑ – เขต ๑๓

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ที่ สช.สย. ๐๖๗๕/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) ได้รับการประสานความร่วมมือกับกระทรวงมหาดไทยในการสนับสนุนการดำเนินการตามแผน “รวมพลังพลเมืองตื่นรู้ ช่วยชาติสู้ภัยโควิด-19” ซึ่งการดำเนินงานในระดับพื้นที่ที่มีความคืบหน้าอย่างต่อเนื่อง และจากการประชุมคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบการดำเนินงานดังกล่าวและมอบหมายให้ สช. ประสานหน่วยงานและภาคส่วนต่างๆ เพื่อให้การสนับสนุนตำบล และหมู่บ้านที่มีการจัดทำข้อตกลงร่วมหรือธรรมนูญประชาชน สู้ภัยโควิด-19 หรือธรรมนูญอื่นๆ ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคส่วนต่างๆ ในพื้นที่ โดยใช้เนื้อหาของข้อตกลงร่วมหรือธรรมนูญประชาชน ประกอบการจัดทำแผนงานประจำปีของหน่วยงานหรือใช้เป็นกรอบในการสนับสนุนงบประมาณโครงการต่างๆ ของกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่น (กปท.) นั้น

สำนักงานฯ จึงขอความร่วมมือให้ สปสช. เขต ๑- เขต ๑๓ แจ้งประสานขอความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้การสนับสนุนตำบล และหมู่บ้านที่มีการจัดทำข้อตกลงร่วมธรรมนูญประชาชนหรือธรรมนูญอื่นๆ ประกอบการจัดทำแผนงานประจำปี

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจักรกริช ใจศิริ)

รองเลขาธิการ ปฏิบัติงานแทน
เลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

สำนักสนับสนุนระบบบริการสุขภาพชุมชน
โทรศัพท์ ๐๒-๑๔๑-๔๑๔๒
โทรสาร ๐๒-๑๔๓-๔๗๓๐
ผู้รับผิดชอบ : นางเพ็ญพร สันทัด

ที่ สธ ๐๒๐๙.๐๕/ว ๑๔๑๔

ถึง นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ทุกแห่ง

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ที่ สช.สย.๐๖๗๔/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๓ แจ้งว่า สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) ได้ร่วมมือกับกระทรวงมหาดไทยในการสนับสนุน การดำเนินงานตามแผน “รวมพลังพลเมืองตื่นรู้ ช่วยชาติสู้วิกฤตโควิด 19” ซึ่งเป็นการดำเนินงานในระดับพื้นที่ จึงขอความอนุเคราะห์ให้สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ประสานงานไปยังสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ทุกแห่ง สนับสนุนให้มีการพัฒนาและขับเคลื่อนสมัชชาสุขภาพของทุกจังหวัดให้เป็นเวทีพัฒนาและขับเคลื่อน นโยบายสาธารณะที่ภาคส่วนต่าง ๆ ภายในจังหวัด ร่วมกันหยิบยกและขับเคลื่อนประเด็น “รวมพลังพลเมืองตื่นรู้ ช่วยชาติสู้วิกฤตโควิด 19” และประเด็นอื่น ๆ ที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนภายในจังหวัด นั้น

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ขอให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกแห่งสนับสนุนให้มีการพัฒนาและขับเคลื่อนสมัชชาสุขภาพของทุกจังหวัดให้เป็นเวทีพัฒนาและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ ที่ภาคส่วนต่าง ๆ ภายในจังหวัดร่วมกันหยิบยกและขับเคลื่อนประเด็น “รวมพลังพลเมืองตื่นรู้ ช่วยชาติสู้วิกฤต โควิด 19” และประเด็นอื่น ๆ ที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนภายในจังหวัด ทั้งนี้ สามารถ ดาวน์โหลดเอกสารสรุปประเด็นและมติที่ประชุมคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ และแนวทางการ จัดประชุมสมัชชาสุขภาพจังหวัดผ่านระบบ QR code ที่แนบมาพร้อมนี้

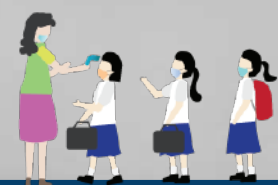
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และดำเนินการต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๑๓๘๔

โทรสาร ๐ ๒๕๕๑ ๘๑๘๑

โลโก้	โลโก้	โลโก้	โลโก้	โลโก้	โลโก้
-------	-------	-------	-------	-------	-------

(ตัวอย่าง)

ประกาศธรรมนูญ/ข้อตกลงตำบล.....

ฟื้นฟูคุณภาพชีวิตจากโรคไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19)

อำเภอ.....จังหวัด.....

ตามที่สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) ในประเทศไทยได้คลี่คลายสถานการณ์ลงแล้วเนื่องจากไม่พบผู้ติดเชื้อต่อเนื่องกันมากกว่า 28 วัน ทำให้รัฐบาลผ่อนคลายมาตรการต่าง ๆ ลงเพื่อให้ประชาชนและภาคส่วนต่าง ๆ กลับมาใช้ชีวิตและดำเนินกิจกรรมบนฐานวิถีชีวิตแบบใหม่ (New Normal) ขณะเดียวกันภาครัฐต้องเร่งฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงให้กลับฟื้นคืนมาดังเดิม

ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล กองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่น สภาองค์กรชุมชน กลุ่มองค์กรภาคประชาชน เครือข่ายภาคสังคม อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ผู้นำทางศาสนา หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องต้องจับมือรวมพลังแสดงบทบาทร่วมรับผิดชอบ และหนุนเสริมเพื่อช่วยฟื้นฟูคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจและสังคมในระดับชุมชนท้องถิ่นเพื่อเสริมมาตรการของรัฐอย่างเป็นระบบและเป็นเอกภาพด้วยการบูรณาการภารกิจ เครื่องมือ และทรัพยากรของแต่ละองค์กรเข้าด้วยกันร่วมกันขับเคลื่อนยกระดับการรับรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนท้องถิ่น เปลี่ยนจากประชาชนที่ตื่นตระหนก เป็นพลเมืองที่ตื่นรู้และตระหนักในการดูแลตนเอง ครอบครัว สังคม และมีส่วนร่วมในการหนุนช่วยมาตรการต่าง ๆ ของภาครัฐในการสู้ภัยโควิด 19

ด้วยเหตุนี้ ประชาชนในตำบล.....ทุกภาคส่วน จึงได้ปรึกษาหารือและระดมสมองร่วมกันอย่างมีส่วนร่วมเพื่อหาข้อตกลงร่วมกันในการสร้างมาตรการทางสังคมในระดับตำบล ให้สามารถแสดงบทบาทร่วมรับผิดชอบ และหนุนเสริมช่วยฟื้นฟูคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจและสังคมในระดับชุมชนท้องถิ่นเพื่อเสริมมาตรการของรัฐอย่างเป็นระบบและเป็นเอกภาพจึงได้กำหนดมาตรการทางสังคมร่วมกัน ดังนี้

หมวด 1

บททั่วไป

ข้อ 1 ข้อตกลงนี้เรียกว่า ธรรมนูญตำบลฟื้นฟูคุณภาพชีวิตจากโรคไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

ข้อ 2 ข้อตกลงนี้ใช้เป็นข้อบังคับตามกฎหมายของตำบล..... ทั้ง.....หมู่บ้าน ให้ทุกคนต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันควบคุมโรคติดต่ออันตราย และปฏิบัติตามกฎ กติกาของชุมชนและบังคับใช้โดยชุมชน ประกอบกับต้องมีการแจ้งเตือนบุคคลภายนอกที่เข้ามาในชุมชนเราด้วย

ข้อ 3 คณะกรรมการฟื้นฟูคุณภาพชีวิตจากโรคไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) ประกอบด้วย.....
 . โดยคณะกรรมการมีหน้าที่ควบคุม ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติตามธรรมนูญ/ข้อตกลงตำบล

ข้อ 4 คณะกรรมการฟื้นฟูคุณภาพชีวิตจากโรคโควิด 19 ดำเนินการจัดทำโครงการ เพื่อขอรับการสนับสนุนจากกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือตำบล ขอรับการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากหน่วยงานต่างๆ หรือการรับบริจาค หรือการระดมทุน เพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามธรรมนูญ/ข้อตกลง

ข้อ 5

หมวด 2

ข้อ 6

ข้อ 7

ข้อ 8

ข้อ 9

ข้อ 10

หมวด 3

ข้อ 11

ข้อ 12

ข้อ 13

ข้อ 14

ข้อ 15

หมวด 4

-
- ข้อ 16
- ข้อ 17
- ข้อ 18
- ข้อ 19
- ข้อ 20

หมวด 5

-
- ข้อ 21
- ข้อ 22
- ข้อ 23
- ข้อ 24
- ข้อ 25

หมวดอื่นๆ ที่ตำบลเห็นควรให้กำหนดไว้

-
- ข้อ 26
- ข้อ 27
- ข้อ 28
- ข้อ 29
- ข้อ 30

บทลงโทษ

ข้อ 41 หากมีผู้ไม่ปฏิบัติตามธรรมนูญ/ข้อตกลงนี้ คณะกรรมการป้องกันควบคุมโรคไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) ของระดับตำบลและหมู่บ้าน มีสิทธิพิจารณาดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

- หนังสือว่ากล่าวตักเตือน
- ประกาศตามหนังสือว่ากล่าวตักเตือนไว้ ณ ศาลาหมู่บ้าน
- ตัดสิทธิประโยชน์ในการจัดสวัสดิการของหมู่บ้าน
- แจ้งเจ้าหน้าที่ของทางราชการดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 42

ข้อ 43

บทเฉพาะกาล

ข้อ 45 การแก้ไขเพิ่มเติมธรรมนูญ/ข้อตกลงฉบับนี้ ให้กระทำโดยขั้นตอนเดียวกับการจัดทำ โดยมี คณะกรรมการเป็นหน่วยงานรับผิดชอบในกระบวนการ โดยต้องเสนอหลักการและเหตุผลประกอบที่ชัดเจน และผ่านการปรึกษาหารือในคณะทำงานอย่างน้อย 3 ครั้ง และแจ้งวาระดังกล่าวต่อประชาชน ก่อนการเปิดเวทีความคิดเห็น อย่างน้อย 15 วัน มติการแก้ไขเพิ่มเติมต้องมีผู้เห็นชอบไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของผู้เข้าร่วมประชุม

จึงประกาศให้ทราบและยึดถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่.. เดือน.....

ลงชื่อ.....

()

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล/นายกเทศมนตรี.....

ลงชื่อ.....

()

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล.....

ลงชื่อ.....

()

กำนันตำบล

ลงชื่อ.....

()

ประธานสภาองค์กรชุมชนตำบล.....

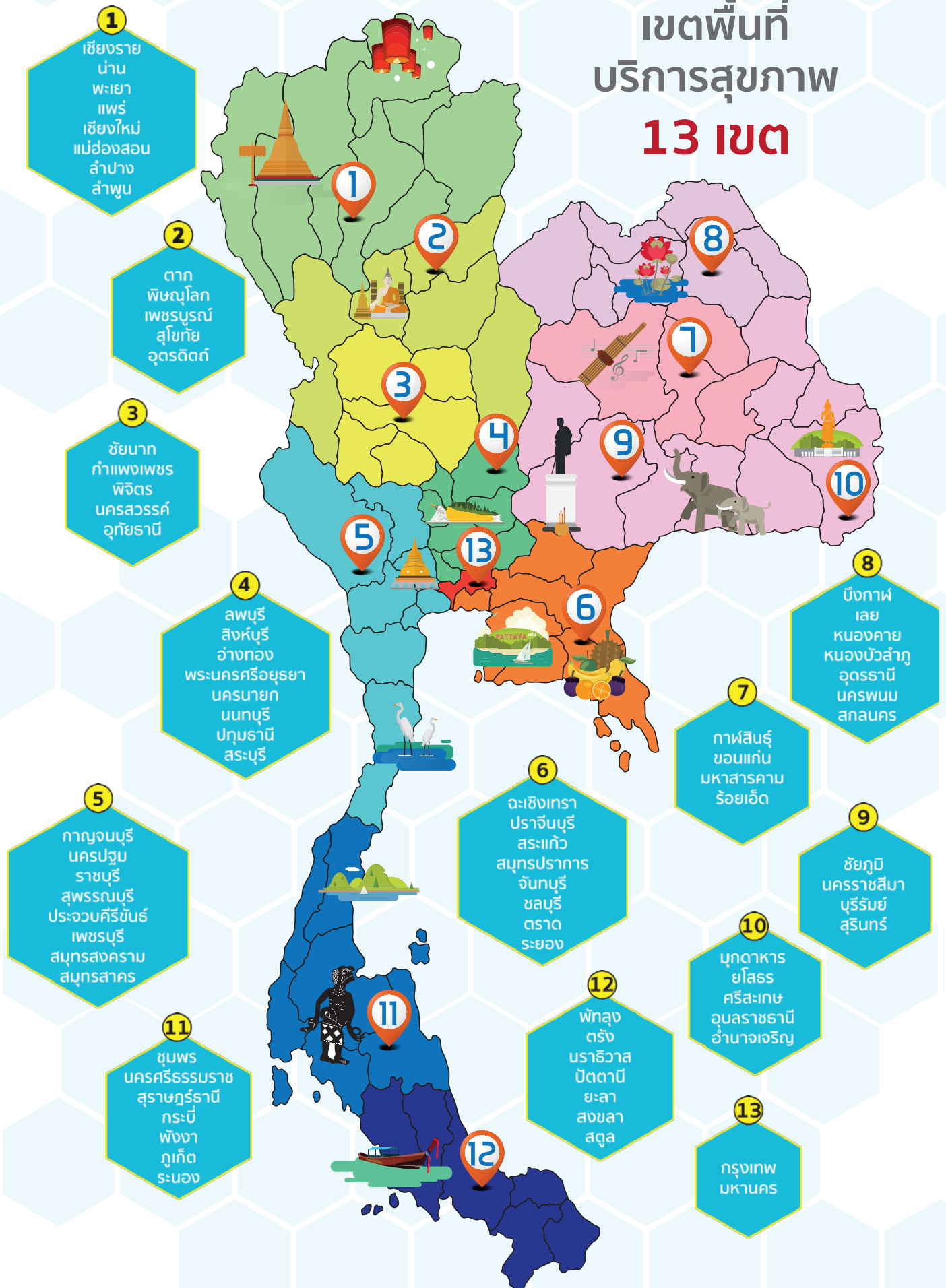
ลงชื่อ.....

()

ผู้ใหญ่บ้าน

เขตพื้นที่ บริการสุขภาพ 13 เขต

การติดต่อกับผู้ประสานงานพื้นที่

เขต

1

นางสาวชญาดา เลียรวิบูล (นุช)

☎ 081-666-4550

📧 nuch-a-ji

@ chayada@nationalhealth.or.th

เขต

8

นายจักรรินทร์ สี่มา (มินท์)

☎ 081-753-6565

📧 s_jakkarin

@ jakkarin@nationalhealth.or.th

เขต

2

นายบัณฑิต มั่นคง (ตุ่น)

☎ 089-000-2010

📧 0890002010

@ bandit@nationalhealth.or.th

เขต

9

นางสาวปรานอม โอสาร (แต้ม)

☎ 085-115-0990

📧 tam_Pranom

@ pranom@reform.or.th

เขต

3

นางสาวพรทิพย์ เชื้องาม (ปู)

☎ 089-492-5406

📧 noopooja

@ phontipt@nationalhealth.or.th

เขต

10

นางนันทิยา ลีวลักษณ์ (จิม)

☎ 081-959-4928

📧 nanthiya

@ nanthiya@nationalhealth.or.th

เขต

4

นางสาวนภาพร แจ่มทับทิม (อูน)

☎ 089-154-5541

📧 grapenp

@ napapohn@nationalhealth.or.th

เขต

11

นางสาวพฤกษา สิ้นลือนาม (อุ้ม)

☎ 089-453-2626

📧 oum_phruksa

@ phruksa@nationalhealth.or.th

เขต

5

นางสาวบุญยวีร์ หงส์ทอง (เอ)

☎ 086-175-5135

📧 koy-aa2529

@ preerapon@nationalhealth.or.th

เขต

12

นายกรฤทธิ ชุมนุรักษ์ (จอย)

☎ 081-089-653-9721

📧 prenjoy3920200066290

@ korarit@nationalhealth.or.th

เขต

6

นางสาวสุภาภรณ์ ดำรงพันธ์ (แบคกี้)

☎ 081-727-2541

📧 backymind

@ supaporn@nationalhealth.or.th

เขต

13

นางสาวสิริกอร์ คำภูไทย (เปิ้ล)

☎ 087-493-2265

📧 Ple-na

@ sirikorn@nationalhealth.or.th

เขต

7

นางสาวปรานอม โอสาร (แต้ม)

☎ 085-115-0990

📧 tam_Pranom

@ pranom@reform.or.th

เขต

13

นายเตชิต ขาวบางพรหม (ดี)

☎ 061-530-9998

📧 Techid.ch

@ Techid@gmailbcom

พสกเมืองตื่นรู้ ช่วยชาติสู้ภัยโควิด 19 ระยะฟื้นฟูคุณภาพชีวิต

สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) ชั้น 3 อาคารสุขภาพแห่งชาติ
เลขที่ 88/39 ก. ติวานนท์ 14 หมู่ 4 ต. ตลาดขวัญ อ. เมือง จ. นนทบุรี 11000
โทรศัพท์ 0-2832-9000 โทรสาร 0-2832-9001